

عنوان مقاله:

سطح بندی امکانات و خدمات کتابخانه های عمومی استان فارس با استفاده از توابع تحلیل فضایی و تحلیل سلسله مراتبی

محل انتشار:

فصلنامه تحقیقات اطلاع رسانی و کتابخانه های عمومی، دوره 26، شماره 1 (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 34

نویسندگان:

نازنین تقی زاده - Shiraz university

سعیده ابراهیمی - Shiraz university

حسن ایزدی - Shiraz university

علی گلی - Shiraz university

خلاصه مقاله:

هدف: این پژوهش با هدف سطح بندی کتابخانه های عمومی استان فارس و تعیین الگوی پراکندگی آن ها بر مبنای توزیع امکانات و خدمات انجام شده است. روش: این پژوهش از نظر هدف در دسته تحقیقات کاربردی و از لحاظ ماهیت و روش تحقیق از دسته تحقیقات توصیفی از نوع پیمایشی است. جامعه آماری پژوهش همه ۱۶۳ کتابخانه نهادی استان فارس بوده است که همه آن ها به روش سرشماری مورد بررسی قرار گرفته اند. ابزار گردآوری داده های تحقیق پرسش نامه بوده که در سه مرحله اجرا شده است. به منظور سطح بندی شهرستان های استان فارس در زمینه برخورداری از امکانات و خدمات کتابخانه های عمومی، پس از شناسایی عوامل موثر بر سطح - بندی کتابخانه ها و به دست آوردن امتیاز عوامل با استفاده از نظر نخبگان و مدیران کتابخانه های عمومی و روش تحلیل سلسله مراتبی (AHP)، به سطح بندی کتابخانه های استان در مقیاس شهرستانی با استفاده از روش فواصل وزن دار معکوس (IDW) پرداخته شد. برای تعیین نحوه پراکندگی کتابخانه ها و امکانات نیز از تکنیک های نزدیک ترین همسایگی و شاخص موران و توابع تحلیل فضایی استفاده شده است. یافته ها: یافته ها نشان داد که توزیع منابع و خدمات در کتابخانه های عمومی استان فارس، به صورت نامتوازن انجام شده است. طبق نقشه های نهایی بخش عمده ای از استان از نظر تمامی شاخص های امکانات و خدمات در وضعیت متوسط قرار گرفته است. برخوردارترین مناطق از نظر امکانات و خدمات، پیرامون مناطق شمالی از جمله شهرستان های کازرون، سروستان و آباده است، در حالی که کم برخوردارترین مناطق در بخش های جنوبی و مرکزی استان متراکم شده اند. همچنین، توزیع امکانات و خدمات، در سطح کتابخانه های استان به صورت خوشه ای (همگنی پدیده های مورد بررسی) و در مقیاس شهرستانی الگوی توزیع به صورت اتفاقی (تصادفی بودن پدیده های مورد بررسی) است. اصالت/ارزش: اصالت این پژوهش ناظر بر رویکرد به کاررفته درخصوص کتابخانه های استان فارس بوده است. این پژوهش با رویکرد توجه به شاخص های مکانی و عملکردی کتابخانه ها انجام شده است که منتهی به سطح بندی شهرستان - های استان و همچنین، ارائه الگوی توزیع امکانات و خدمات در سطح استان و شهرستان ها شده است. تحقیقات پیشین انجام شده در کشور و استان فارس غالبا با رویکرد مکان یابی کتابخانه ها بوده است.

کلمات کلیدی:

Public libraries, Analytic Hierarchical Processes (AHP), Spatial analysis, Spatial Auto Regressive (SAR), Fars Province, کتابخانه های عمومی، تحلیل سلسله مراتبی، تحلیل فضایی، خودهم بستگی فضایی، استان فارس

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1462085>

